

4 - Musikk til dervisj-dans (ca 5 min)

Innenfor sufismen finner vi – i tillegg til rene tilbedelsessanger – også eksempler på musikk til *dhikr* (ihukommelse eller meditasjon), dans og annet. Dette eksempelet gjelder dervisjdans, og er hentet fra Istanbul. Det kan karakteriseres som klassisk musikk fra dette kulturområdet. Dervisjene var/er mystikere eller asketer innenfor sufismen. Blant de mest kjente sufi-ordener er mevlevi-ordenen. Den ble grunnlagt av den persiske dikteren Rumi på 1200-tallet, og ble en viktig faktor i det osmanske riket på 13-1900-tallet.

Den jevne rytmen i komposisjonen korresponderer med rolige dansetrinn. I forbindelse med denne musikken snurrer danserne omkring sin egen akse i et intrikat mønster. Slik dervisjdans har vært en viktig øvelse eller ritual innenfor deler av sufismen. I et eventuelt video-søk på Google bør en bruke søkeord som ”mevlevi”, ”dervish” og ”dance”. I dagens Tyrkia fremføres dervisj-dans innenfor mevlevi-ordenen også for turister.

Her synges dikt av sufi-helgener til akkompagnement av trommer, fløyter og strengeinstrumenter. Jamfør begrepet *sema*, som betyr å lytte. Å lytte til dikt og musikk kan – i likhet med å danse eller virvle – bidra til en opplevelse av enhet med Gud. Denne enhetsopplevelsen kan ifølge kildene både være og ikke være preget av ekstase.

I forbindelse med elevenes lytting til denne musikken kan en for eksempel oppfordre dem til

- 1) å assosiere fritt,
- 2) å legge merke til rytme, instrumenter, melodi, etc,
- 3) å se musikken i lys av islam generelt og sufismen/dervisjbevegelsen spesielt, eventuelt i sammenheng med Rumi og hans poesi, mevlevi-ordenen, samt Tyrkias og det osmanske imperiets rolle i islams kulturhistorie.